

Regionalny Ośrodek Debaty
Międzynarodowej w Lublinie

NEWSLETTER

W numerze polecamy:

- Wybory Prezydenckie w Iranie
- Aprobata KE dla Krajowego Planu Odbudowy Portugalii
- II Forum Regionów Trójmorza w Lublinie
- Sprawozdanie z konferencji „Ostatnie Sesja Emigracyjnego Parlamentu”
- Debata: Bliskowschodnia szachownica. Dynamika stosunków międzynarodowych na Bliskim Wschodzie.

Ośrodek Debaty
Międzynarodowej
Lublin

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

NAPIĘTA ATMOSFERA DYPLMATYCZNA W ROSJI

USA 15 kwietnia zdecydowały o wydaleniu 10 rosyjskich dyplomatów, a także o nałożeniu sankcji na Rosję. Dekret wykonawczy w tej sprawie został podpisany przez prezydenta Joe Bidena. Jest to forma odpowiedzi na agresywne działania na arenie międzynarodowej i ingerowanie w wybory prezydenckie z roku 2020, które Stany Zjednoczone bezpośrednio przypisują rosyjskiemu wywiadowi.

Sytuacje, kiedy dyplomaci zostają poproszeni, lub otrzymują nakaz opuszczenia kraju, w którym stacjonują, czyli uznanie za persona non grata – osobę niepożądaną, mają miejsce wtedy, gdy dana osoba jest sprawcą przestępstwa lub krytycznie wypowiada się o państwie przyjmującym. Kraje decydujące się na wydalenie urzędników nie są też zobligowane do podawania jasnej przyczyny decyzji. Dyplomata posiada jednak immunitet, którego naruszenie w wielkim stopniu mogłoby symbolizować prowokację, chociaż samo wydalenie powoduje zaostrenie relacji między państwami, a nawet organizacjami, do których one należą. 15 kwietnia ambasador Rosji w Polsce, Siergiej Andriejew został poinformowany o uznaniu trzech dyplomatów, pracowników ambasady rosyjskiej za osoby niepożądane. Rzecznik prasowy MSZ poinformował o pełnej solidaryzacji w tej kwestii z Białym Domem. Według niego, podejmowane tego typu decyzje wspólnie z innymi państwami są najbardziej właściwą formą odpowiedzi na nieprzyjazne działania Federacji Rosyjskiej. Powodem podjęcia decyzji było naruszenie warunków statusu dyplomatycznego i działanie na szkodę Rzeczypospolitej Polskiej. Działania te zostały uznane przez rosyjskie MSZ za prowokacyjne oraz niszczące dla relacji dwustronnych.

W odpowiedzi Władimir Dżabarow, wiceprzewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych Rady Federacji zadeklarował wydalenie trzech polskich dyplomatów. W dość agresywny sposób oznajmił, co stanie się jeśli inne państwa dołączą do Polski i USA, będą potraktowane w taki sam sposób. Dodał również, że w pewnym momencie państwa UE będą zmuszone do ułożenia stosunków z Rosją, ponieważ jest ona sąsiadem, na dodatek potężnym, a Stany Zjednoczone z kolei położone są daleko.

Czechy i Słowacja również nakazały zmniejszenie liczby rosyjskich dyplomatów przebywających na ich terytorium. Czechy jako powód wskazały wybuch składu amunicji w 2014 roku, w który zaangażowani byli oficerowie rosyjskiego wywiadu wojskowego GRU. Minister obrony Słowacji, Jaroslav Nad poinformował, iż działania dyplomatów Federacji Rosyjskiej wykraczały poza te, które zostały ustalone w środowisku międzynarodowym. Rzeczniczka MSZ Rosji oznajmiła o głębokim rozczarowaniu z powodu tego „nieprzyjaznego kroku” oraz, że na odpowiedź ze strony Moskwy „nie trzeba będzie czekać długo”. Na skutek czeskiej decyzji z 17 kwietnia Rosyjskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych uznało 20 dyplomatów z Czech za osoby niepożądane.

Fala wydaleń dyplomatów skłoniła Rosję do utworzenia tzw. „listy państw nieprzyjaznych”. Władimir Putin podpisał dekret, który pozwala rządowi sporządzić listę. Kraje wpisane „dopuszczyły się nieprzyjaznych czynów wobec Federacji Rosyjskiej” – ich możliwość do zatrudniania Rosjan w swoich ambasadach zostanie ograniczona. Maria Zacharowa, rzeczniczka MSZ Rosji podała, iż na liście znajdują się Stany Zjednoczone.

Źródło:

1. <https://www.rp.pl/Polityka/210419643-USA--wydalaja-10-rosyjskich-dyplomatow-Nowe-sankcje.html>
2. <https://www.onet.pl/informacje/onetwiadomosci/wydalanie-dyplomatow-szpiedzy-niemile-widzani-analiza/36wkzk7,79cfc278>
3. <https://www.euractiv.pl/section/polityka-zagraniczna-ue/news/polska-rosja-usa-dyplomaci-rewanz-sankcje-andriejew-dzabarow-slucki-alii-szczerski/>
4. <https://www.defence24.pl/rosja-wydala-polskich-dyplomatow-jest-odpowiedz-msz>
5. <https://tvn24.pl/swiat/czechy-i-slowacja-wydala-kolejnych-rosyjskich-dyplomatow-moskwa-odpowiada-5075073>
6. <https://www.rp.pl/Dyplomacja/210429722-Slowacja-wydala-trzech-rosyjskich-dyplomatow.html>
7. <https://www.euractiv.pl/section/bezpieczenstwo-i-obrona/news/rosja-wydala-20-czeskich-dyplomatow-coraz-wiecej-wiadomo-o-sledztwie-ws-wybuchu-w-czeskim-skladzie-amunicji/>
8. https://drive.google.com/file/d/1sFlytFbV9hNGT0hAqVAIEq7DPRyPqV1/view?fbclid=IwAR3_514FbqX2H1WWM1br8fPQa7NKIPy4gDHwJQaK4aT69D_WYyIPIpD-NO3ak

Autor: **Aleksander Wróbel**

ZAPOWIEDŹ WYCOFANIA WOJSK AMERYKAŃSKICH Z AFGANISTANU

W pierwszej połowie kwietnia b.r., The Washington Post, powołując się na swoje źródło w administracji prezydenta USA ogłosił, że Joe Biden zamierza wycofać wszystkie amerykańskie oddziały w Afganistanie do 11 września 2021 roku. Według szacunków innej amerykańskiej gazety – New York Times – w Afganistanie stacjonuje ok. 3,5 tysiąca amerykańskich żołnierzy. Białe Dom oficjalnie potwierdził tę decyzję 13 kwietnia. Dzień później Joe Biden powiedział, że Stany Zjednoczone "nie mogą kontynuować cyklu przedłużania lub poszerzania naszej obecności wojskowej w Afganistanie, w nadziei na stworzenie idealnych warunków do wycofania się i oczekując innego rezultatu". Oświadczył przy tym, iż czas zakończyć przerzucanie odpowiedzialności za zarządzania oddziałami USA w Afganistanie na kolejnego prezydenta, oraz – co ważniejsze - najdłuższą wojnę Ameryki. Przemówienie Bidena było wygłoszone dokładnie z tego samego miejsca Białego Domu, w którym George W. Bush ogłosił rozpoczęcie wojny z terroryzmem w 2001 r.

Plan wycofania wszystkich oddziałów zapowiedział poprzedni prezydent USA Donald Trump. Terminem wyznaczonym przez republikanina był 1 maja 2021 roku. Do końca jego kadencji zredukowano oficjalną liczebność amerykańskich żołnierzy z 13 tys. do 2,5 tys. Joe Biden potwierdził w marcu wolę wycofania amerykańskich żołnierzy, jednak uznawał majowy termin za nierealny ze względów taktycznych.

Sygnalizowana i potwierdzona oficjalnie data wycofania wojsk nie jest przypadkowa. 11 września 2021 roku będzie miała miejsce dwudziesta rocznica tragicznych zamachów na World Trade Center oraz budynek Pentagonu, w których zginęło 3 tysiące osób, a ponad 6 tys. zostało rannych. Atak terrorystyczny był bezpośrednią przyczyną rozpoczęcia wojny z terroryzmem, której pierwszym etapem było wkroczenie wojsk amerykańskich do Afganistanu. Podczas przemówienia z 14 kwietnia b.r. Biden podkreślił, że cel rozpoczętej niecałe 20 lat temu interwencji został osiągnięty, jednak trudno mówić o ogólnym powodzeniu misji, zaś teraz jest już czas, aby amerykańskie wojska wróciły do domu. Administracja prezydenta USA ustaliła, że Stany Zjednoczone mogą zapobiegać atakom terrorystycznym i chronić swoją ojczyznę bez utrzymywania oddziałów na miejscu w Afganistanie. Ponadto, obiecano dalszą pomoc humanitarną dla Afganistanu oraz wsparcie dyplomatyczne, w tym przy negocjacjach między władzami afgańskimi a talibanem.

Wycofanie amerykańskich wojsk jest skutkiem wynegocjowanego układu z talibami, zgodnie z którym zobowiązali się oni do zerwania współpracy z Al-Kaidą i ograniczenia przemocy w kraju. Bezpośrednim skutkiem decyzji może być zajęcie Kabulu przez talibów oraz zmiana układu sił w regionie, ponieważ poza Afganistanem, Stany Zjednoczone planują również wycofanie żołnierzy z Iraku. W ślad za decyzją Białego Domu, sekretarz generalny NATO Jens Stoltenberg zapowiedział wycofanie z Afganistanu europejskich wojsk sojusznicznych. Drugi co do wielkości kontyngent wojskowy pochodzi z

Niemiec i liczy około 1300 żołnierzy. W Afganistanie stacjonuje również 300 polskich żołnierzy.

Zapowiedź wycofania amerykańskich żołnierzy spotkała się z mieszanymi reakcjami w USA. Głównymi krytykami decyzji są byli zasłużeni dla walk na Bliskim Wschodzie wojskowi, m.in. gen. David Petraeus oraz liderzy Republikanów, m.in. Mitch McConnell. Część Republikanów oraz większość Demokratów przyjęła decyzję z radością i aprobatą. Wycofanie wojsk jest końcem pewnego rozdziału, znakiem czasów i zmianą priorytetów polityki USA. Wśród obecnych problemów Stanów Zjednoczonych wyróżnia się narastającą konkurencją z Chinami, pandemię koronawirusa oraz zagrożenie terroryzmem w innych krajach.

Źródło:

1. <https://businessinsider.com.pl/wiadomosci/joe-biden-planuje-wycofac-wszystkie-amerykanske-wojska-z-afganistanu-do-wrzesnia/jwd9q9b>
2. <https://wiadomosci.onet.pl/swiat/usa-joe-biden-oglosil-wycofanie-wojsk-z-afganistanu/8lgt3dj>
3. <https://defence24.pl/amerykanie-wychodza-z-iraku-i-afganistanu-brak-alternatywy-i-korzysci-dla-iranu-opinia>
4. <https://www.dw.com/pl/nato-wyj%C5%9Bcie-z-afganistanu-i-solidarno%C5%9B%C4%87-z-kijowem/a-57206848>

Autor: **Michał Krzaczek**

POLSKO-UKRAIŃSKIE KONSULTACJE POLITYCZNE NA SZCZEBLU WICEMINISTRÓW SPRAW ZAGRANICZNYCH

W trakcie sesji plenarnej, która odbyła się 20 maja 2021 roku dominującym tematem spotkania były zagadnienia bezpieczeństwa wobec niedawnej eskalacji konfliktu w Donbasie i nagromadzenia sił zbrojnych Federacji Rosyjskiej na wschodniej granicy Ukrainy, a także rozwój formatu Platformy Krymskiej, który ma służyć, w intencji Ukrainy, jako dodatkowy instrument współpracy Ukrainy ze społecznością międzynarodową na rzecz nieuznawania aneksji Krymu oraz łamania prawa międzynarodowego i praw człowieka na tym terytorium przez Rosję oraz de-okupacji Półwyspu Krymskiego.

Wiceminister Przydacz zapewnił o poparciu tej inicjatywy przez Polskę i dodał, że Platforma mogłaby być użytecznym narzędziem w utrzymaniu kwestii nielegalnej aneksji Krymu i jego intensywnej militarystyki przez Rosję na wysokim miejscu w programie międzynarodowym. Poruszono również kwestię wyzwań związanych z funkcjonowaniem misji OBWE na Ukrainie, w kontekście zbliżającego się polskiego przewodnictwa w tej organizacji w 2022 r.

W ramach Platformy Krymskiej Ukraina planuje zorganizowanie specjalnego szczytu przywódców państw i rządów 23 sierpnia 2021 r., w którym swoje uczestnictwo potwierdził już Prezydent RP Andrzej Duda.

Omówiono także kluczowe problemy dwustronne. Status szkół z polskim językiem nauczania na Ukrainie powinien zostać zagwarantowany poprzez zawarcie umowy międzyrządowej, co widocznie podkreślił wiceminister Marcin Przydacz. Przypomniał także o znaczeniu uregulowania trudnych kwestii historycznych, w szczególności umożliwienia wznowienia prac poszukiwawczych i ekshumacyjnych na Ukrainie. Ministrowie omówili też perspektywę rozwoju inicjatywy Trójkąta Lubelskiego w kontekście planowanych na ten rok kolejnych spotkań tego formatu na różnych szczeblach.

Źródło:

- <https://www.gov.pl/web/dyplomacja/polsko-ukrainskie-konsultacje-polityczne-na-szczeblu-wiceministrow-spraw-zagranicznych>
- <https://poland.mfa.gov.ua/pl/news/71837-politichni-konsultaciji-na-rivni-zastupnikiv-zovnishnyopolitichnih-vidomstv-ukrajini-ta-polyshti>
- https://poland.mid.ru/web/polska_pl/dialog-polityczny

Autor: **Kamil Lejwoda**

21 maja b.r. w Rzymie odbył się Globalny Szczyt na temat zdrowia G20. Gospodarzem jednodziennych obrad był premier stojących obecnie na czele G20 Włoch Mario Draghi. Tematem dyskusji była aktualna sytuacja na świecie związana z pandemią wirusa SARS-CoV-2.

W obradach wzięły udział państwa członkowskie z kilku kontynentów oraz Unia Europejska reprezentowana przez szefową Komisji Europejskiej Ursulę von der Leyen. Debata przyjęła charakter hybrydowy – zdalnie połączyli się z Rzymem m.in. prezydent Chin Xi Jinping, szef WHO Tedros Ghebreyesus oraz filantrop Bill Gates. Podczas obrad postulowano o zaszczepienie całego świata, zniesienie nacjonalizmu w dziedzinie zdrowia oraz zniesienie zakazów eksportu szczepionek. Szczególna uwaga uczestników spotkania objęła sytuację najuboższych krajów świata. W ich sprawie, największe koncerny farmaceutyczne tj. Pfizer, Moderna i Johnson&Johnson złożyły obietnicę przeznaczenia dla ubogich państw świata 3,5 miliarda dawek szczepionki do końca 2022 roku, z czego 1,3 miliarda do końca roku bieżącego.

W ramach projektu Covax, który zakłada zapewnienie szczepionek najuboższym krajom na świecie, zaproponowano uznanie uodpornienia na SARS-CoV-2 za globalne dobro publiczne. Podczas obrad, dyskutowano również na temat skuteczności Światowej Organizacji Zdrowia. Mario Draghi ocenił, że WHO musi stać się bardziej skuteczna argumentując to słowami „jak przekonaliśmy się podczas tego kryzysu, mocne międzynarodowe przywództwo ma fundamentalne znaczenie dla zagwarantowania skutecznego systemu wstępnego alarmu i po to, by rządy mogły dzielić się szybko swoimi najlepszymi praktykami, by zapobiegać, ograniczać pandemię i zarządzać”. Prezydent Chin Xi Jinping zadeklarował przeznaczenie w ciągu najbliższych trzech lat 3 miliardów dolarów na wspieranie walki z pandemią krajów rozwijających się.

Na zakończenie obrad przyjęto Deklarację Rzymską, w której położono nacisk na potrzebę przyspieszenia działań, mających na celu zakończenie pandemii. Dokument opiera się na dwóch głównych hasłach: „szczepionki powinny dotrzeć do ubogich krajów, należy znieść blokady ich eksportu” oraz „multilateralizm musi wziąć górę nad nacjonalizmem wobec pandemii”. W Deklaracji podkreślono, iż obecnym priorytetem jest wprowadzenie środków na rzecz zdrowia publicznego razem z powrotem do silnego, zrównoważonego i włączającego rozwoju. Sygnatariusze zobowiązali się do ułatwień w dziedzinie dzielenia się danymi, rozwoju zdolności produkcyjnych i porozumień ws. licencji na szczepionki.

Po obradach odbyła się konferencja prasowa z udziałem Ursuli von der Leyen. Podczas rozmowy, szefowa KE nazwała przyjętą Deklarację historycznym zobowiązaniem. Stwierdziła, iż w celu realizacji przyjętych w Deklaracji zobowiązań, należy otworzyć łańcuchy dostaw przeciwko SARS-CoV-2. Jednym z rozwiązań ma być przedstawienie dla Światowej Organizacji Zdrowia propozycji przez Unię Europejską w sprawie patentów na szczepionki. Propozycja ma paść do końca czerwca b.r.

Źródło:

1. <https://www.gazetaprawna.pl/wiadomosci/swiat/artykuly/8169998,rzym-globalny-szczyt-na-temat-zdrowia-bezpieczenstwo-zdrowotne-swiata.html>
2. <https://www.pap.pl/aktualnosci/news%2C876933%2Cglobalny-szczyt-na-temat-zdrowia-nie-dla-nacjonalizmu-zaszczepmy-caly-swiat>
3. <https://wydarzenia.interia.pl/raporty/raport-koronawirus-chiny/aktualnosci/news-zaszczepmy-caly-swiat-globalny-szczyt-na-temat-zdrowia,nld,5247262>
4. <https://wiadomosci.dziennik.pl/swiat/artykuly/8170367,koronawirus-szczepionka-szczepienie-globalny-szczyt-ursula-von-der-leyen.html>
5. <https://300gospodarka.pl/news/globalny-szczyt-g20-szczepionki-patenty>

Autor: **Michał Krzaczek**

Krajowy plan odbudowy Portugalii zyskał aprobatę Komisji Europejskiej, co uczyniło ten kraj pierwszym, który otrzyma wypłatę z Funduszu Odbudowy. Lizbona powinna uzyskać wypłatę w lipcu bieżącego roku. Ursula von der Leyen, jako przewodnicząca KE stwierdziła, iż „KPO spełnia wszystkie kryteria, które wspólnie ustaliliśmy aby uzyskać wypłatę z Funduszu Odbudowy”.

Poprawa stanu finansowego Portugalii to także istotna kwestia dla Brukseli, von der Leyen uznała, że „powodzenie w tym przedsięwzięciu będzie sukcesem całej Unii Europejskiej”. Przewodnicząca KE określiła również plan odbudowy, który został przygotowany przez rząd premiera Antonio Costy jako „bardzo ambitny”, a także „wyjątkową odpowiedź na pandemię COVID-19”. W ramach unijnego funduszu do 2026 roku Portugalia ma otrzymać 16,6 miliarda euro, z czego 13,9 mld euro to środki które mają stanowić subsydia bezzwrotne, pozostałe 2,7 mld euro to kredyty.

Antonio Costa w swojej odpowiedzi dla przewodniczącej KE uwidoczniał, iż jest świadomy odpowiedzialności jaka ciąży nim oraz na portugalskim rządzie mówiąc: „Wiemy, droga Ursulo, że ciężka praca tak naprawdę zacznie się dopiero teraz. W najbliższych dniach chcemy uruchomić pierwsze instrumenty.” Przygotowanie dokumentu Krajowego Planu Odbudowy było obowiązkiem dla każdego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, a także stanowiło podstawę do udzielenia funduszy z programu „Next Generation EU”. Portugalia jako pierwsza sporządziła dokument.

Portugalia przez COVID-19 ucierpiała głównie w aspekcie turystyki, która z kolei jest jednym z filarów gospodarki tego kraju. Ubiegłoroczne straty w wysokości 7,6 procent stanowią rekord od czasów wojny. Na chwilę obecną kwestia podróży do Portugalii oraz na Maderę, jak w wielu innych państwach, jest dosyć prosta. Podstawowe warunki konieczne do przebycia jej granicy to okazanie negatywnego wyniku testu na RT-PCR na COVID-19, który został wykonany maksymalnie na 72 godziny przed wylotem, lub wynik testu antygenowego wykonanego w ciągu ostatnich 48 godzin przed wylotem. Wyjątkiem są dzieci, które nie ukończyły 12 roku życia, ponieważ są zwolnione z obowiązku okazywania testu. Konieczne jest również uzupełnienie przed wylotem odpowiedniego formularza, który okazuje się w punktach kontrolnych na lotniskach. W przypadku Madery sytuacja jest bardzo podobna, różni się ona jednak kwestią ozdrowieńców i osób zaszczepionych. Z okazywania testu są zwolnione osoby, które przyjęły pełny cykl szczepienia przeciwko koronawirusowi, a także upłynęło co najmniej 14 dni od przyjęcia drugiej dawki, lub upłynęło minimum 28 dni od przyjęcia szczepionki Johnson & Johnson. Zwolniono też podróżujących, którzy w ciągu ostatnich 90 dni przeszli COVID-19.

Plany Portugalii co do funduszu odbudowy to przede wszystkim przekazanie 5 mld euro dla przedsiębiorców, głównie powiązanych z innowacją, kładących nacisk na produkcję bardziej przyjazną dla środowiska i na cyfryzację. Wysoka część środków ma również zostać przekazana służbie zdrowia, na mieszkania socjalne i infrastrukturę.

Przedsiębiorcy natomiast podchodzą do programu dość sceptycznie. Według nich środki jakie mają im zostać z unijnego funduszu nie pomogą ze skutkami kryzysu wywołanego przez koronawirusa. W ankiecie przeprowadzonej przez Portugalską Konfederację Przedsiębiorców (CIP), jedynie 14 proc. uznało, że środki z funduszu będą dla pomocne. Według tych osób czeka ich upadłość, w wyniku zadłużeń przez pożyczki udzielone im od państwa. Przyszły miesiąc będzie początkiem realizacji planów portugalskiego rządu.

Źródło:

1. <https://www.euractiv.pl/section/gospodarka/news/ke-portugalia-kpo-plan-odbudowy-pandemia-koronawirus-gospodarka-costa/>
2. <https://dorzeczy.pl/ekonomia/188368/portugalia-ke-zatwierdzila-pierwszy-krajowy-program-odbudowy.html>
3. <https://fly.pl/komunikaty/koronawirus-portugalia-otwarcie-granic-dla-turystow/>

Autor: **Aleksander Wróbel**

19 czerwca b.r. zakończyło się głosowanie powszechne w wyborach prezydenckich w Iranie. W pierwszej turze zwyciężył Ebrahim Raisi – konserwatywny duchowny stojący na czele wymiaru sprawiedliwości Islamskiej Republiki. Jak poinformował Dżamal Orf, przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej, przyszły prezydent Iranu zdobył 62,2 proc. głosów, deklasując tym wynikiem pozostałych rywali. Drugi najwyższy wynik, który wyniósł 11,5 proc. uzyskał był

dowódca Gwardii Rewolucyjnej - generał Mohsen Rezai.

Wybory prezydenckie odbyły się 18 czerwca. W niektórych lokalach wyborczych przedłużono głosowanie o dwie godziny, przez co wybory zakończyły się w sobotę 19 czerwca. Frekwencja wyborcza wyniosła niecałe 50 procent i była najniższa od proklamowania Republiki Islamskiej w 1979 roku. Zwycięzca uzyskał głosy 17,8 miliona wyborców. Nie były to pierwsze wybory prezydenckie, w których startował Ebrahim Raisi. 4 lata temu przegrał z ubiegającym się o reelekcję Hasanem Rowhanim. Raisi uzyskał wówczas 38 proc. głosów.

Nowy prezydent Iranu jest od 2019 roku szefem irańskiego wymiaru sprawiedliwości. Jego kariera w sądownictwie była zintensyfikowana. W wieku 25 lat Raisi został zastępcą prokuratora w Teheranie. W czasie pełnienia tej funkcji był jednym z czterech sędziów zasiadających w tajnych trybunałach, utworzonych w 1988 roku, znanych jako "komitety śmierci". Trybunały te "ponownie sądziły" tysiące więźniów, którzy już wcześniej odbyli karę więzienia za swoją działalność polityczną. Większość z nich była członkami lewicowej grupy opozycyjnej Mudżahedin-i Chalk. Tajne trybunały skazały na śmierć ok. 5 tys. osób, które zostały stracone i pochowane w nieoznaczonych masowych grobach. Raisi wielokrotnie zaprzeczał, iż orzekał wyroki śmierci. Przyznał jednak, że były one uzasadnione fatwą, czyli poleceniem wydanym przez ówczesnego najwyższego przywódcę Chomeiniego. Dwa lata temu, został on również wybrany na wiceprzewodniczącego Zgromadzenia Ekspertów, liczącego 88 duchownych organu odpowiedzialnego m.in. za wybór kolejnego najwyższego przywódcy Iranu. W tym samym roku, ówczesny prezydent USA Donald Trump nałożył na Raisiego sankcje w związku ze sprawowanym przez niego nadzorem, nad egzekucjami osób, które jako nieletnie miały dokonywać przestępstw oraz o udział w brutalnym tłumieniu protestów opozycyjnego Zielonego Ruchu, czyli tzw. zielonej rewolucji.

Kontrowersyjny duchowny został wybrany w trudnym dla sytuacji międzynarodowej Iranu czasie. Państwo boryka się z kryzysem gospodarczym, który został wywołany m.in. przez amerykańskie sankcje. W tym miejscu warto wspomnieć, iż przyszły prezydent Iranu jest zagorzałym krytykiem Zachodu, jednak popiera ożywienie umowy nuklearnej z 2015 roku. Renegocjacja postanowienia jest kluczowa dla osłabienia dotkliwych sankcji. Sprawujący faktyczną władzę w Iranie najwyższy przywódca ajatollah Ali Chamenei poparł kandydaturę Ebrahima Raisi. Gratulacje dla nowego prezydenta spłynęły również z Rosji – gospodarczego partnera Iranu. W związku z wyborem Raisiego na prezydenta Iranu, organizacja Amnesty International zaapelowała o przeprowadzenie śledztwa dotyczącego roli duchownego w pozasądowych egzekucjach więźniów politycznych z 1988 roku.

Źródło:

1. <https://www.tvp.info/54416283/iran-wybory-prezydenckie-zakonczylo-sie-glosowanie>
2. https://www.rmfm24.pl/fakty/swiat/news-iran-ultrakonserwatywny-raisi-prawdopodobnie-wygral-wybory-p,nld,5306986#crp_state=1
3. <https://www.rp.pl/Polityka/210619319-Ebrahim-Raisi-wygral-wybory-prezydenckie-w-Iranie.html>
4. <https://tvn24.pl/swiat/wybory-prezydenckie-w-iranie-ebrahim-raisi-zwyciezyl-5125483>
5. <https://tvn24.pl/swiat/iran-sylwetka-nowego-prezydenta-iranu-ebrahima-raisiego-5127554>

Autor: **Michał Krzaczek**

DZIAŁALNOŚĆ NASZEGO OŚRODKA

IRLANDIA ÉAMONA DE VALERY [PODCAST]

Zachęcamy do zapoznania się z drugim odcinkiem podcastu Regionalnego Ośrodka Debaty Międzynarodowej w Lublinie, w którym rozmawialiśmy o Republice Irlandii w XX wieku oraz postaci Éamona de Valery.

Jak wyglądał proces kształtowania się niepodległej Irlandii? Jaką rolę odegrał w tym procesie wspomniany Éamon de Valera? O tym i nie tylko rozmawialiśmy z naszym gościem - dr. Michałem Wallnerem z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Rozmowę przeprowadził Michał Dworski - koordynator RODM Lublin.

Przypominamy, że z podcastami Regionalnego Ośrodka Debaty Międzynarodowej w Lublinie można zapoznać się również na platformie Spotify, YouTube oraz Facebook.

LEKCJA ONLINE Z OKAZJI 230. ROCZNICY UCHWALENIA KONSTITUCJI 3 MAJA

Z okazji 230. Rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja uczniowie XIV liceum Ogólnokształcącego im. Zbigniewa Herberta w Lublinie we współpracy z Regionalnym Ośrodkiem Debaty Międzynarodowej w Lublinie przygotowali film edukacyjny, w którym została przedstawiona alternatywna wersja historii, przedstawiająca bieg wydarzeń w przypadku nie uchwalenia wspomnianego aktu przez Sejm Wielki.

Zachęcamy do zapoznania się z materiałem pod linkiem: <https://www.facebook.com/herbert-14lo/videos/158554452868395>

DEBATA: BLISKOWSCHODNIA SZACHOWNICA. DYNAMIKA STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH NA BLISKIM WSCHODZIE

Debata zatytułowana "Bliskowschodnia szachownica. Dynamika stosunków międzynarodowych na Bliskim Wschodzie", odbyła się w 7 maja o godzinie 18:00 za pomocą transmisji na żywo na platformie Facebook oraz YouTube.

W trakcie debaty rozmawialiśmy o skomplikowanej sieci układów, sojuszy i konfliktów na Bliskim Wschodzie. W debacie udział wzięli:

dr Leszek Sykulski - doktor nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce (w specjalności: geopolityka i geografia polityczna), historyk, nauczyciel akademicki. Kierownik pierwszych w Polsce studiów podyplomowych Geopolityka i Geostrategia; biegły sądowy w zakresie bezpieczeństwa państwa i ekstremizmu politycznego; prezes zarządu Polskiego Towarzystwa Geostrategicznego. Pracuje jako adiunkt w Katedrze Bezpieczeństwa Narodowego w Wyższej Szkole Biznesu i Przedsiębiorczości

w Ostrowcu Świętokrzyskim. Pełni funkcję prodziekana ds. nauki Wydziału Nauk Społecznych i Technicznych WSBiP.

red. Michał Bruszewski - publicysta geopolityczny z wieloletnim doświadczeniem dziennikarskim. Autor reportaży o pomocy humanitarnej Kościoła katolickiego w Iraku i na wschodniej Ukrainie.

Moderacja: Michał Dworski - koordynator RODM w Lublinie.

Nasi prelegenci podczas debaty przedstawili głównych aktorów kreujących dynamikę relacji w tym regionie świata oraz omówili strony konfliktów i wyjaśnili powiązania pomiędzy poszczególnymi krajami a organizacjami religijnym, terrorystycznymi czy paramilitarnymi.

Z debatą można zapoznać się na:

Facebook: <https://www.facebook.com/lublin.rodm/videos/155987109793661>

YouTube: https://youtu.be/Qf_T4RtAoFI

WPŁYWY FEDERACJI ROSYJSKIEJ W EUROPIE ŚRODKOWEJ – ZAPIS Z DEBATY

Wpływy Federacji Rosyjskiej w Europie Środkowej były tematem debaty, która odbyła się 11 maja 2021 r. w Lubelskim Centrum Konferencyjnym w Lublinie. Przeprowadzona dyskusja odbyła się w formule mieszanej – stacjonarnie oraz online. W roli ekspertów wystąpili: prof. Agnieszka Legucka (PISM), dr Łukasz Lewkowicz (UMCS/IEŚ) oraz mgr Bartosz Czajka (RODM Lublin), który wcielił się w rolę moderatora spotkania.

Na początku spotkania prof. Legucka nakreśliła stosunek Państw Grupy Wyszehradzkiej do Federacji Rosyjskiej podkreślając historyczne więzi Europy Środkowej z Rosją, które wynikają m.in. z polityki imperialnej Federacji oraz realizowanej przez nią na przestrzeni dziejów idei Panslawizmu, tj. zjednoczenia wszystkich Słowian pod zwierzchnictwem Rosyjskim. Ekspertka zwróciła również uwagę, na niejednoznaczny stosunek poszczególnych państw Europy Środkowej do dzisiejszej Rosji, biorąc za przykład politykę

Węgier oraz Polski, która w wielu aspektach się od siebie różni.

Doktor Łukasz Lewkowicz nakreślił z kolei podejście Słowacji wobec Rosji podkreślając, że część społeczeństwa słowackiego wspomina dobrze okres komunizmu, poprzez m.in. pryzmat modernizacji Słowacji w tamtym okresie. Następnie nasz ekspert wskazał podejście poszczególnych partii słowackich wobec Rosji, zaczynając od 1993 roku. Podczas dyskusji poruszono również temat wydalenia rosyjskich dyplomatów z Republiki Czeskiej na wskutek ujawnienia informacji, że za wybuchem w składzie amunicji w 2014 roku, w którym zginęło dwóch obywateli Czech, mogli stać agenci rosyjskiego wywiadu.

W trakcie debaty nasi eksperci omówili także kwestię tzw. Dyplomacji Szczepionkowej realizowanej przez Federację Rosyjską. Na chwilę obecną z państw Grupy Wyszehradzkiej z rosyjskiej szczepionki Sputnik V korzystają Węgry oraz Słowacja. Eksperci zauważyli, że wraz z dostawą preparatu Sputnik V wiążą się działania dezinformacyjne i propagandowe, które mieliśmy okazję oglądać w ostatnich tygodniach.

Z całością debaty mogą zapoznać się państwo naszych profilach na Facebooku oraz YouTube.

JAKA BĘDZIE PRZYSZŁOŚĆ GRUPY WYSZEHRADZKIEJ?

PODSUMOWANIE DEBATY.

Zapraszamy Państwa do zapoznania się z debatą zatytułowaną „Jaka będzie przyszłość Grupy Wyszehradzkiej?”, której premiera odbyła 14 maja na profilach społecznościowych naszego Ośrodka. Debatę odbyła się w formule hybrydowej (online oraz stacjonarnie) w Lubelskim Centrum Konferencyjnym w Lublinie.

W debacie udział wzięli Wit Dostał (Centrum Badawcze AMO), dr Konrad Popławski (Ośrodek Studiów Wschodnich) oraz dr Łukasz Lewkowicz (Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie oraz Instytut Europy Środkowej). Debatę moderował Pan Michał Dworski – Koordynator RODM Lublin.

W trakcie debaty skupiliśmy się na aspektach gospodarczych, społecznych oraz politycznych, które na co dzień dotyczą państwa V4. Dr Konrad Popławski zauważył, że Państwa Grupy Wyszehradzkiej jako całość stanowią poważną siłę gospodarczą w regionie, podkreślając jednocześnie

produktywność i wydajność ich pracowników. Zdaniem eksperta powinniśmy pomyśleć również nad wyspecjalizowaniem się w konkretnej gałęzi gospodarczej. Przykładem tego są np. Niemcy, które oparły znaczną część swojego przemysłu na branży motoryzacyjnej, produkując wysokiej klasy części samochodowe. Ekspert podkreślił również, fakt iż Grupa Wyszehradzka już w tej chwili jest jednym z najważniejszych partnerów gospodarczych Niemiec.

Z kolei dr Łukasz Lewkowicz zwrócił uwagę na rolę edukacji, która odgrywa istotną rolę w procesie poznawania naszych sąsiadów. Zdaniem eksperta wciąż jest za mało szkół, które miałyby w programie nauczania język słowacki, czeski czy węgierski, a podczas wspólnych spotkań posługujemy się głównie językiem angielskim lub niemieckim. Ekspert zwrócił również uwagę na utrudnienia transgraniczne, które stanowią czynnik utrudniający lepsze poznawanie swojej historii oraz kultury, a także odbijają się negatywnie na rozwoju turystyki.

Następnie Pan Wit Dostał nakreślił perspektywę czeską na rolę i funkcjonowanie Grupy Wyszehradzkiej. Republika Czeska postrzega przede wszystkim ogromny potencjał gospodarczy towarzyszący temu formatowi współpracy, który powinien być rozwijany w oparciu na współpracy z Europą Zachodnią. Ekspert zauważył również występujące różnice w postrzeganiu przez Polskę i Węgry kwestii praworządności.

Zachęcamy Państwa do zapoznania się z całością debaty, której zapis znajduje się na naszych kanale na YouTube oraz Facebook'u.

KONFERENCJA Z OKAZJI 100. ROCZNICY UCHWALENIA KONSTYTUCJI RP Z 17 MARCA 1921 ROKU

We wtorek, 25 maja odbyła się Ogólnopolska

Konferencja Naukowa zatytułowana „Konstytucja jako efekt kompromisu politycznego. Z okazji 100. Rocznicy uchwalenia Konstytucji RP z 17 marca 1921 roku”.

Konferencja odbyła się w formule zdalnej, a organizatorami spotkania byli: Katedra Myśli Politycznej Instytutu Nauk o Polityce i Administracji na Wydziale Politologii i Dziennikarstwa Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Instytut Nauk o Polityce i Administracji na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, Ludowe Towarzystwo Naukowo-Kulturalnego Oddział w Lublinie, Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych Oddział w Lublinie oraz Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Lublinie.

Moty przewodni konferencji koncentrował się wokół szeroko rozumianego problemu konstytucji w myśli politycznej, systemie politycznym, w wymiarze instytucjonalnym, społecznym i ekonomicznym.

Patronat medialny nad wydarzeniem objęło Polskie Radio Lublin.

30-LECIE ROZPADU SOCJALISTYCZNEJ FEDERACYJNEJ REPUBLIKI JUGOSŁAWII [PODCAST]

Zachęcamy do zapoznania się z najnowszym odcinkiem podcastu, który został poświęcony 30. rocznicy rozpadu Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Jugosławii. Naszym gościem był dr hab. Konrad Pawłowski – Kierownik Zespołu Bałkańskiego IEŚ oraz pracownik naukowo dydaktyczny na Wydziale Politologii i Dziennikarstwa UMCS. Rozmowę poprowadził Michał Dworski – Koordynator RODM Lublin.

Z podcastem można zapoznać się m.in. na platformie Spotify: https://open.spotify.com/episode/5Nvq-GlvEMImXiscevO0P8O?si=IKMqD-NqTcqeKGayStJWJg&fbclid=IwAR3IPs5y0Zz-7P7INSNPw1jn4b_rBClpO_dUtM3F1T2JBEYk5AjdC8Z8Zrs&nd=1

SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI „OSTATNIA SESJA EMIGRACYJNEGO PARLAMENTU”

27 maja 2021 roku, w 30 rocznicę rozwiązania działającej na emigracji Rady Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej, odbyła się w formie hybrydowej konferencja naukowa „Ostatnia sesja emigracyjnego parlamentu” mająca za zadanie przypomnieć o chwalebnym dorobku wojennej, jak i powojennej polskiej emigracji.

Konferencję „Ostatnia sesja emigracyjnego parlamentu” współorganizowały: Instytut Andersa, Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Lublinie, Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP, Fundacja Scytia oraz Samorząd Doktorantów KUL. W wydarzeniu wzięły udział osoby z różnych ośrodków akademickich i reprezentujące różne dziedziny nauki. Swoje referaty wygłosili przedstawiciele ośrodków badawczych znajdujących się w Lublinie, Warszawie, Łodzi, Katowicach i Białymstoku. Niewątpliwym plusem konferencji był szeroki przedział wiekowy poszczególnych referentów. Pozwoliło to na przedstawienie swojego punktu widzenia przez różne pokolenia naukowców – zarówno tych mogących pamiętać okres będący tematem

rozważań, jak i tych urodzonych już w III Rzeczypospolitej, dla których działalność polskiej emigracji jest symbolem trwałości i ciągłości państwowej Polski niepodległej.

Zakres tematyczny wygłoszonych referatów był zróżnicowany. Wystąpienia dotyczyły zarówno tematyki ściśle związanej z polityką (m.in. referat pt. „Działalność polityczna Jerzego Augusta Gawendy”), jak i zagadnień związanych z prawem i kulturą (m.in. referat pt. „Gustaw Rosenberg i emigracyjny podręcznik prawa angielskiego”). Pomimo napiętego harmonogramu, udało się przedstawić każdemu z zaproszonych gości najważniejsze kwestie wynikające z tytułu jego referatu. Wygłoszone referaty dały asumpt do wielowątkowych i zróżnicowanych dyskusji.

Jak zauważył jeden z dwóch prowadzących całe spotkanie – prof. Maciej Jońca z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, emigracja polska jest „workiem bez dna” dla badaczy. Nie pozostaje nam więc nic innego jak tylko oczekiwać na podobne tego typu wydarzenie, które – miejmy nadzieję – pozwoli nam odkrywać życie i działalność naszych rodaków na emigracji przynajmniej w tak dużym zakresie, w jakim pozwoliła to zrobić konferencja pt. „Ostatnia sesja emigracyjnego parlamentu”.

Źródło: <https://horyzontakademicki.pl/ostatnia-sesja-emigracyjnego-parlamentu-sprawozdanie-z-konferencji-ostatnia-sesja-emigracyjnego-parlamentu/>

II FORUM REGIONÓW TRÓJMORZA W LUBLINIE

W e Inicjatywa Trójmorza ma za zadanie pobudzać rozwój gospodarczy państw Europy Środkowo-Wschodniej, a także wzmacniać rozwój wchodzących w jej skład regionów. Inicjatywa zrzesza 12 państw regionu: Austrię, Bułgarię, Chorwację, Czechy, Estonię, Litwę, Łotwę, Polskę, Rumunię, Słowację, Słowenię i Węgry. Stworzenie stabilnego i spójnego partnerstwa państw z obszaru pomiędzy Morzem Bałtyckim, Adriatykiem i Morzem Czarnym pozytywnie wpływa na wzrost konkurencyjności tego obszaru w ramach UE i globalnie.

Współpracując w ramach Inicjatywy Trójmorza dążymy do rozbudowy połączeń infrastrukturalnych, energetycznych i cyfrowych, a tym samym stworzenia nowych międzynarodowych sieci powiązań biznesowych. To one są warunkiem zrównoważonego i odpowiedzialnego rozwoju regionów, państw i całej Unii Europejskiej. Województwo Lubelskie posiada potencjał do bycia liderem Gospodarczej Sieci Regionów Trójmorza (Economic Network of the Three Seas Regions) biorąc pod uwagę kluczowe położenie Lubelszczyzny na trasie Via Carpatia – jednego z flagowych projektów infrastrukturalnych Inicjatywy Trójmorza.

Lublin i region lubelski zapisały się w historii Europy w sposób unikalny. To tutaj na mocy zawartej w 1569 r. Unii Lubelskiej powstała Rzeczpospolita Obojga Narodów, która przez ponad 200 lat była najbardziej demokratycznym wieloetnicznym państwem w Europie. W oparciu o to przesłanie naszych przodków pragniemy budować przyszłość i siłę gospodarczą całego regionu Europy Środkowo-Wschodniej.

Forum Regionów Trójmorza to projekt zainicjowany przez Prezydenta RP Andrzeja Dudę w 2018 r. w Rzeszowie. W tym roku drugiej edycji Forum Regionów Trójmorza w Lublinie towarzyszy pierwszy Samorządowy Kongres Gospodarczy. Pragniemy, aby stał się on corocznym międzynarodowym wydarzeniem gospodarczym skupiającym przedstawicieli administracji rządowej i samorządowej, sektora nauki i biznesu z 12 państw członkowskich Inicjatywy Trójmorza, przedstawicieli partnerów strategicznych (Unii Europejskiej, Stanów Zjednoczonych i Niemiec), a także regionów partnerskich z Europy Wschodniej.

Samorządowy Kongres Trójmorza odbył się na przestrzeni dwóch dni – 29 i 30 czerwca. W trakcie niezwykle bogatej agendy wydarzenia miał miejsce również panel przygotowany przez nasz Ośrodek we współpracy z Instytutem Europy Środkowej, zatytułowany „Inicjatywa Trójmorza – Gdzie jesteśmy dzisiaj?”. W trakcie debaty uczestnicy – przedstawiciele ośrodków naukowych, reprezentujący państwa wchodzące do tego porozumienia dokonali oceny realizacji projektów, które zostały zainicjowane w ramach współpracy państw oraz uwidocznili różnicę w postrzeganiu Inicjatywy w krajach członkowskich.

Źródło: <https://congress.lubelskie.pl/strona-startowa/agenda/>

LUBELSKIE FORUM EUROPY ŚRODKOWEJ 2021

Pierwsza edycja „Lublin Central Europe Forum” organizowana przez Instytut Europy Środkowej odbyła 20 maja. Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Lublinie był partnerem wydarzenia.

Jaka była idea zorganizowania forum? W 2021 roku obchodzimy szereg rocznic niezwykle ważnych dla regionu Europy Środkowej. Trzydzieści lat temu, w lutym 1991 roku, powstała Grupa Wyszehradzka jako struktura integrująca środkową część Europy. W grudniu 1991 roku obserwowaliśmy rozpad Związku Radzieckiego, a w 1991 roku byliśmy świadkami procesu rozpadu Federalnej Republiki Jugosławii. Uznając doniosłość powyższych wydarzeń za temat przewodni tegorocznej edycji Lubelskiego Forum Europy Środkowej obrano zagadnienie „30 lat później: Gdzie jesteśmy teraz?”

Całość wydarzenia poprzedziło słowo wstępne wygłoszone przez prof. Beatę Surmacz – Dyrektora Instytutu Europy Środkowej oraz prof. Tomasza Stępniewskiego – Zastępcę Dyrektora Instytutu Europy Środkowej.

Całe wydarzenie zostało podzielone na 3 panele. Pierwszy Panel dotyczył Grupy Wyszehradzkiej. Eksperti panelu dokonali bilansu 30-letniego funkcjonowania formatu V4, a także nakreślili główne wyzwania stawiane przed Grupą. Z kolei w następnym panelu omówione zostały przyczyny oraz następstwa rozpadu Związku Radzieckiego, a także dyskutowano nad przyszłością Partnerstwa Wschodniego Unii Europejskiej.

W panelu zamykającym wydarzenie eksperci pochylili się nad procesem rozpadu Jugosławii oraz jego konsekwencjami.

Z zapisem wydarzenia można zapoznać się na platformie YouTube pod linkiem:

<https://youtu.be/wpc4SMbfyK4>

NABÓR ARTYKUŁÓW DO V NUMERU BIULETYNU REGIONALNEGO OŚRODKA DEBATY MIĘDZYNARODOWEJ W LU-

Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodo-

wej w Lublinie ogłasza nabór artykułów (naukowych, popularnonaukowych, analitycznych, publicystycznych) do piątego numeru biuletynu Ośrodka, który jest wydawany w formie rocznika. Czasopismo ma charakter interdyscyplinarny, a przesyłane prace powinny poruszać tematy związane z:

- historią
- stosunkami międzynarodowymi
- prawem międzynarodowym
- bezpieczeństwem wewnętrznym i zewnętrznym
- dyplomacją
- z dyscyplinami pokrewnymi z zakresu nauk społecznych, prawnych i humanistycznych

Osoby zainteresowane przestaniem swojego tekstu mogą wcześniej skonsultować z redakcją temat pracy w kontekście jej zakresu merytorycznego pasującego do

profilu Biuletynu.

Aby praca mogła zostać opublikowana w Biuletynie Regionalnego Ośrodka Debaty Międzynarodowej w Lublinie, musi spełniać wymagania techniczne oraz przejść pozytywnie weryfikację antyplagiatową. Zakwalifikowane dalej prace zostaną poddane procesowi recenzyjnemu oraz (po pozytywnej recenzji) umieszczone w Biuletynie Ośrodka.

Artykuły należy wysyłać na adres mailowy Ośrodka: rodm@rodm-lublin.pl do dnia 31 lipca b.r. Planowana data publikacji czasopisma to styczeń 2022 roku. Szczegółowe wymagania techniczne odnośnie sporządzania prac znajdują się pod linkiem: <http://rodm-lublin.pl/informacje-redakcyjne-dla-autorow.../> W razie pytań bądź wątpliwości prosimy o kontakt drogą mailową: rodm@rodm-lublin.pl lub michalkrzaczek6@gmail.com.

REDAKCJA: **MATEUSZ KARCZMARZ**

ZNAJDŹ NAS:

fb.com/lublin.regionalny.osrodek.debaty.miedzynarodowej

twitter.com/rodm_lublin

rodm-lublin.pl